

Secularisering beperkt zich niet alleen tot de godsdienst, maar zet zich verder door naar andere menselijke instellingen. De onttovering van de wereld maakt ook de leden van maatschappij en staat tot "ongelovigen". Ze verlaten de politieke orde, zoals ze voorheen de kerken verlieten. Karl Marx schreef al in 1843: de godsdienstkritiek is voltooid, nu begint de kritiek van staat en recht. Bijna een eeuw later stelde Carl Schmitt de diagnose dat de moderne politieke instellingen gegrond zijn in gesecculariseerde theologische begrippen.

De moderne democratie draagt nog de sporen van het theologische verleden. Staat en kerk mogen dan keurig gescheiden zijn, van de talloze verbanden tussen politiek en religie zijn we voorlopig niet bevrijd. Het hedendaagse onbegrip ten aanzien van de theologie treft ook de politieke instellingen. Democratie als cultus bespreekt in acht hoofdstukken een aantal belangrijke auteurs die deze problematiek eerder doordachten, zoals Hobbes, Spinoza, Schmitt, Strauss en Lefort.

Marin Terpstra laat zien hoe het religieuze doorklinkt in contemporaine thema's als de burger als soeverein, apocalyptische zinnebeelden in de hedendaagse politieke filosofie en de geloofwaardigheid van gezag.